

ජීවිතයේ පළමුවන වරට එවැනි කරදරයකට ඇ මුහුණ දුන් පළමුවන චතාව එය විය. වෙලාව දෙකට පමණ ඇත. දඩ් හිරු රැසින් ගිනියම් වූ මාර්ගය රන් වූ බොයිලේරුවක් මෙන් දූවෙනසුලුය. ගහක් කොළක් පවා නැති පාළු තැනිතලාව පිසගෙන හමන සුළඟ පවා උණුසුම්ය.

කෝපයෙන් හා වෙහෙසින් වියරු වී, ගිනි මෙන් දූවෙන ඒ තද අව්වට පිච්චි පිච්චි, පාර අයිනේ නතර කර තිබූ අශ්ව රථයකට බඳින ලද අශ්වයින් දෙදෙනාගෙන් එකෙකුගේ කකුලක් ඔසවාගෙන, යම් කිසිවක් කරමින් සිටි කුඩා තරුණියක්, ළඟ එන අපෙකුගේ කුර හඬක් ඇසී හැරී බැලුවාය. තෙමී බත් වී ගිය කමිසයකින් හා දූවිල්ලෙන් කිලිටි වී ගිය කලිසමකින් ඇ සැරසී සිටියාය. අධික වෙහෙසින් හෙම්බත් වී කෝපයෙන් වියරු වී දූවිල්ලෙන් හා කුණු පැල්ලම්වලින් විරූප වී නොතිබුණා නම් ඇ කෙතරම් ප්‍රියංකරදැයි රථය අසලට පැමිණි තරුණ අසරුවා සිතුවේය. ඇත්ත වශයෙන්ම ඇ පියකරුය, සුරැබුහුටිය.

අසුගේ කකුල බිම තැබූ තරුණිය නැගී සිට ඔහු දෙස බැලුවාය. තරුණයා හිස් වැස්ම මඳක් ඔසවා ආචාර කළේය.

“ඔබ බලවත් අකරතැබියකට මුහුණ පා සිටින හැඩයි?” ඔහු විනිත අන්දමින් පැවසුවේය.

“මට යකා වැහිලයි ඉන්නෙ මිස්ටර්.” ඇ ගරු සරුවක් නැතිව කීවාය.

“ඔය අස්සය එක්කද?”

“නැහැ, උගේ කකුලෙ ඇති තියෙන ඇණේ එක්ක.”

කට කොනකට නගාගත් මද සිනහවකින් යුතුව තරුණයා අසු පිටින් බැස්සේය. බැස සැදලය පසු පස තිබූ විශාල පොදිය ඇද ඉන් අඬුවක් ගෙන තරුණිය ළඟට පැමිණියේය.

“ඒයි උඹ කවුද?” තරුණිය විමතියෙන් ඔහු දෙස බලා “ඇවිදින කම්හලක්ද?” යි ඇසුවාය.

තරුණයා ඇගේ මුහුණ බලා සිනාසී අසු ළඟට ගොස් තුවාල වූ කකුල ඔසවා සිය දණිස් දෙකට තද කරගෙන, කුරේ තුළට කාවැදී තිබූ මළකඩ කෑ ඇණය එළියට ඇද්දේය. කළු පැහැ ගැනුණු ලේ බිත්දු කීපයක් කුහරය තුළින් වැස්සෙන්නට විය.

“ටර්පන්ටයින් තියෙනවද?” තරුණයා ඇසුවේය.

“උඹ ඇවිදින කම්හලක් වුණාට, මම ඇවිදින ඩිස්පෙන්සරියක් කියල හිතුවද?” තරුණිය පිළිතුරු දුන්නාය.

එය නැසුණාක් මෙන් ඇ දෙස බැලූ තරුණයා, “ඔබ කදිමයි.” යනුවෙන් කීවේය.

“ඒ ඔබට වැරදීමක් මිස්ටර්.” ඇ ගත් කටට එසේ කී මුත් ඩහදියෙන් හා දූවිල්ලෙන් දුර්වර්ණ වූ මුහුණෙහි පැහැය වෙනස් වූ බව තරුණයා දුටුවේය.

“ඒ කොහොම වුණත් ඔබේ අඬුවට ස්තූතියි.”
යනුවෙන් ද කීවාය.

“ඕ! ඒක අගෙයි, හිත් පිත් නැති මගේ අඬුවට ඔබ
වැනි රුමත් තරුණියකගේ ස්තූතිය කොතරම් අගේද?” යි
පැවසූ තරුණයා සාක්කුවෙන් දුම්කොළ පසුම්බිය ගෙන
ඉන් අහුරක් කට්ටි දමා හපන්නට පටන් ගත්තේය.

“චි, දුම්කොළ හපන මිනිස්සු මට පෙන්නන්න බැහැ.”
ඇ අප්‍රසන්න බවක් පළ කරමින් කීවාය.

“මටත් එහෙමයි.” තරුණයා ද කීවේය.

“එහෙනම් ඇයි ඔබ ඒක කරන්නේ?”

ඔහු ඊට පිළිතුරක් නොදී කෙළ සමඟ මිශ්‍ර වූ දුම්කොළ
හප ටික ගෙන තුවාලය මත තබා කුහරය තුළට එබුවේය.

“මේකත් මුට සහනයක් ලැබෙයි.” පැවසූ තරුණයා
අග්වයාගේ කකුල බිම තැබුවේය. වේදනාවෙන්
අස්වැසිල්ලක් ලැබූ සතා කකුල පොළොවට බර කොට
කෘතඥ පූර්වක බැල්මකින් තරුණයා දෙස බැලීය.

“ඔබට බොහොම ස්තූතියි මිස්ටර්, තව පැය භාගයක්
මේ අවිවේ හිටියොත් මම මැරෙයි. අප්පා! තව කොච්චර
දුර යන්න තියෙනවද?” කියමින් ඇ නොපෙනෙන තෙක්
මානයේ පිහිටි දූවිල්ලෙන් පිරි පාර දෙස බැලුවාය.

“ඔබ ටවුමට නම් යන්නෙ ගඟක බැහැල නාගෙන
යන්න.”

“ගඟක් තියෙනව නම් ඇත්තෙන්ම මම ඇඳුම පිටින්ම
පනිනවා.”

“එහෙනම් ඔබ එක්ක මාත් පනිනවා.” කී තරුණයා

අශ්වයා පසු පස ඇති පොදිය තුළ අඬුව තැන්පත් කොට වතුර බෝතලයක් ගත්තේය.

“මට වගේම ඔබටත් තිබෙන ඇතිනෙ. බොන්න මෙයින් ටිකක්.” කියමින් ඔහු බෝතලය තරුණිය අත තැබුවේය.

“ඇත්තෙන්ම මම හරි තිබෙනෙත් හිටියෙ.” ඇ වතුර උගුරු කීපයක් බී බෝතලය ආපසු දෙමින් කීවාය.

තරුණයා ද වතුර ටිකක් බීවේය. පසුව සාක්කුවෙන් සුදු ලේන්සුවක් ගෙන වතුර බෝතලයත් සමඟ තරුණියට දෙමින්, “ඔය ලේන්සුව තෙමල මුහුණත් අත් දෙකත් පිරිසිදු කර ගන්න. ලස්සන ගැනු අපිරිසිදුවෙන් ඉන්නවා දකින්න මම අකමැතියි.” කීවේය.

ඇගේ මුහුණ නැවතත් රතු විණි. ඇ මඳ සිනාවක් පා ලේන්සුව තෙමා මුහුණත් බෙල්ලත් අත් දෙකත් පිරිසිදු කර ගත්තාය. ඊට පසු ලේන්සුව දෙස බලා පුදුම වූවාය.

“ඇත්තෙන්ම මෙව්වර කුණු තිබුණු බවක් මම දැන සිටියෙ නැහැ. ඔබේ ලේන්සුවත් නාස්ති වුණා.” කියමින් එය කරත්තය තුළට විසි කළාය. සිසිල් ජලයේ ස්පර්ශයෙන් ප්‍රබෝධයට පත්වූ නිසාදෝ ඇ තරුණයා දෙස බලා සුහද සිනාවක් පළමුවරට පෑවාය.

“අර පෙනෙන්නෙ සංඥා තුඩුව නේද?” තරුණයා ඇත පෙනෙන කන්දක් දෙසට ඇඟිල්ලක් දිගු කරමින් ඇසුවේය.

“ඔව්. ඒ තමයි සංඥා තුඩුව. ඒ වගෙම මිස්ටර් ඔබ මේ පළාතට අමුත්තෙක් හැඩයි. කවුද ඔබ? ගව පාලකයෙක්ද?”

“ගව පාලකයෙක්! අපොයි නැහැ, මම පතල්කාරයෙක්...”

“මොනව පතල්කාරයෙක්?” තරුණිය දෙනෙත් මහත් කොට ගෙන බැලුවාය.

“මොකද ඔබ බය වුණාද? පතල්කාරයෝ මිනිස්සු තමයි.”

“පතල්කාරයින්ට වැඩිය ගුණ ඇති පළාතක් නොවෙයි මේක.”

“ඇයි මේ පළාතෙ රත්රන් නැද්ද?”

“රත්තරන් තියෙනවද නැද්ද මම දන්නෙ නැහැ... නමුත්...” ඇ තව යමක් කියන්න ලැස්ති වූවාය.

නමුත් තරුණියා ඇය වළකමින් “සංඥා තුඩුවෙ රත්තරන් තියෙනව. ඒක මට විශ්වාසයි.” යනුවෙන් කීය.

“මම විශ්වාස කරන්නෙ නැහැ.”

“මොනවද ඔට්ටු?”

තරුණිය පුදුමයෙන් ඔහු දෙස බැලීය. “ඉබාගාතෙ යන පිස්සු මිනිස්සු කීපදෙනෙක් වරින්වර ඇවිත් ඔය කන්දෙ පතල් භාරන්ඩ උත්සාහ කරල කඩ වූ බලාපොරොත්තුවෙන් ආපසු ගියාලු.”

“මමත් ඔහෙ ඉබාගාතෙ යන ගමන් පිස්සු කමට පතලක් භාරන්ඩයි කල්පනාව.”

“ඔය කන්දෙ රත්තරන් නෑ මිස්ටර්.”

“තියෙනව මිස්.”

“නෑ මිස්ටර්.”

“හොඳයි අපි ඔට්ටුවක් අල්ලමු.”

“ඔට්ටුවක්...?” තරුණිය ලස්සන දත් දෙපළ දක්වා

සිනාසුණාය. “සංඥා තුඩුවෙන් ඔබ රත්තරන් ලබා ගන්නෙ නැති බවට මමත් ඔට්ටුවක් අල්ලනවා.”

“හරි, මොකක්ද ඔට්ටුව?”

“ඔබ සතුටු ගණනක්.”

“මුදල් නෙවෙයි.”

“එහෙනම්?”

“ඔබ බැඳලද?”

“මම බැඳලද?” ඇ නැවතත් සිනාසුණාය. “ඔබ පොඩි ළමයෙක් වගෙ කතා කරන්නෙ. මම බැඳලා නැහැ.”

“මම මේ විහිළුවක් නොවෙයි කරන්නෙ. සංඥා තුඩුවෙන් මම රත්තරන් ලබා ගත්තොත්, ඒ කියන්නෙ කෙනෙකුට සුබෝපහෝගී ජීවිතයක් ගත කරන්නට ප්‍රමාණවත් රත්තරන් ලැබුණොත්, ඔබ මාත් එක්ක විවාහ වෙන්න ඕනෑ. ඒකයි ඔට්ටුව, කැමතිද?”

තරුණිය කොක් හඬලා සිනාසුණාය. “ඔබ රත්තරන් සොයා නොගත්තොත් ඔබ මට ආවාහ වෙන්න ඕනෙ එහෙම නේද?”

“නෑ - නෑ, මට රත්තරන් ලබා ගැනීමට නොහැකි වුණොත් මම පරාදයි. මගේ මෙවලම් පොදියත් හකුළාගෙන පිට පාරෙම ගමට යනවා - අපි මෙහෙම මුණ ගැහුණු බව අමතක කර දානවා.”

“ඔබ හරි පුදුම මිනිහෙක් මිස්ටර්....”

“ඕ, අපි විවාහයක් ගැන කතා කළාට ඔබ මගේ නමවත් දන්නෙ නැහැ නේද? මගේ නම ඩැනියෙල් මෝර්ගන් - ඩැන් කියලයි වැඩි දෙනා කියන්නෙ.”

“ඇත්තෙන්ම මිස්ටර් මෝර්ගන්, මට ඔබ ගැන කිසිවක් හිතන්න අමාරුයි. මම කවුද කියලවත් දැනගෙනද ඔබ ඔය යෝජනාව ඉදිරිපත් කළේ?”

“ඒක යෝජනාවක් නොවෙයි, ඔට්ටුවක්, මම පරාද වුණොත් ඕක ක්‍රියාත්මක වෙන්නෙ නැහැ.”

“හොඳයි මම කවුද කියල ඔබ දන්නවද?”

“සත්තකින්ම, ඔබ මිස් රෝයි, මිස් නැන්සි රෝයි, සංඥා තුඩුවටත් මේ පළාතටත් අධිගෘහික මහා බලසම්පන්න සිග්මන් රෝයි නම් ප්‍රභූවරයාගේ එකම දියණිය.”

තරුණියගේ මුහුණ මඳක් අඳුරු විය. “ඔබ අපි ගැන කතා කළේ ද්වේෂ සහගත හඬකින්...”

“පිස්සුද මම ඔබට ද්වේෂ කරනව නම් ඔය විදියෙ ඔට්ටුවක් අල්ලනවද?”

“ඔබ මේ පළාතට අමුත්තෙක්, නමුත් අපි ගැන හොඳින් දන්නවා - ඉන් තේරෙන්නෙ ඔබ අපි ගැන සොයා බලා තිබෙන බවයි...”

“ක්‍රමානුකූලව වැඩ කරන අය එහෙම තමයි. තම තමන්ගෙ අසල්වැසියන් ගැන ඉගෙන ගන්න එපායැ.”

“ඔබ මාව අඳුන ගත්තෙ කොහොමද? අපි කවදාවත් මුණගැහිල නැහැ...”

“මම ටවුමට ඇවිත් දවස් දෙකක් වෙනවා. සංඥා තුඩුව ළගම ඉන්නෙ කවුද කියල මම සොයා බැලුව. ඔබ ගැන විස්තර මා සොයා ගත්තෙ එහෙමයි. මේ පළාතටම ඉන්න ලස්සන තරුණියක් පුංචිම තරුණියක් සිග්මන් රෝයි මහතාගෙ දුව බව මගේ යාච්චෙක් කිව්වා.”

තරුණිය නැවත වරක් ලැජ්ජාවෙන් පැකිළුණාය. එහෙත් සිතට ධෛර්යයගෙන කතා කළාය.

“මිස්ටර් මෝර්ගන්, මේ පළාත පතල්කාරයින්ට සුදුසු නැහැ - අනතුරුදායකයි...”

තරුණයා සිනාසුණේය. “කරදරයක් වෙතොත් ඔබේ පියාගෙන් පමණයි.” කී ඔහු නැන්සි දෙස විමසිල්ලෙන් බලා සිටියේය. තරුණිය යමක් කියන්නට අදහස් කරන බවත්, එය පිටකර ගත නොහැකිව තනන බවත් ඔහුට වැටහුණි. ඇ තමාට අවනත වී ඇති බව ඔහු වටහා ගත්තේය.

“මිස් නැන්සි...”

“හ්ම්...”

“අවුරුද්දකට කලින් ජේම්ස් මෝර්ගන් නමැති මහල්ලෙක් සංඥා තුඩුවෙ පතල් හැරූ බව ඔබට මතකද?”

“ඔව්.”

“ඔහුට අත් වූ ඉරණම ඔබ දන්නවාද?”

තරුණිය කතා නොකළාය.

“එක්තරා බලවතෙක් ඔහු සංඥා තුඩුවෙන් පන්නා දූම්මා. නොගියොත් මරා දමන බවට තර්ජනය කොට එල්ලා දූම්මා. ඒ බලවතාගේ උපදෙස් පිට එක්තරා පිරිසක් ඔහු දොට්ට ඇදලා දූම්මා... ඔබ දන්නවද ඔහුට අත්වූ ඉරණම. අනුන්ගේ පැලක ඔහු උහුල්ල - උහුල්ලා මැරී ගියා. අතට පත්වූ වාසනාව, කෝටියකගෙන් එකෙකුට එකම වතාවකදී පමණක් පැදෙන වාසනාව, දුර්ජන පිරිසකගේ බලපෑමට බියෙන් අත්හැරදාල, අනුන්ගේ පිලක සාගින්නෙන් මිය ගියා. ඔබ දන්නවද ඔහු රත්තරන් ඉල්ලමක් සොයා ගත් බව? ඔබේ පියාත් සහවරයෝ රැලත් ඔහු ඇද දානකොට ඔහු